

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22040002

Ákvörðun nr. 68/2022

Þann 7. október 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 68/2022.

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 27. apríl 2022. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við starfsaðferðir og meint ofbeldi starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu gegn [REDACTED] þann [REDACTED] janúar sl., á [REDACTED] sem leitt hafi til alvarlegra áverka, m.a. beinbrots.

Nefnd um eftirlit með lögreglu óskaði eftir gögnum frá Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu þann 18. maí 2022.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

2.

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi þann 27. maí 2022. Meðfylgjandi svari embættisins voru dagbókarfærslur lögreglu vegna atviksins. Engar upptökur eru til af atvikinu.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lítur að meintu harðræði lögreglumanna hjá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu gagnvart [REDACTED] sem var vistaður þar en starfsmenn spítalans höfðu kallað eftir lögregluaðstoð. Þess ber að geta að einnig hefur verið kvartað undan sérstöku varnarteymi á [REDACTED]

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu. Þess ber að geta að engar upptökur bárust frá lögreglu og engar myndavélar munu vera á þessu svæði [REDACTED]. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum er lýst í kvörtuninni og þeim áverkum sem kvartandi kveðst hafa hlotið, þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, stöðu kvartanda, hvar hann var staddur þegar átökin áttu sér stað og að í vafatilvikum skuli beina málum til héraðssaksóknara til meðferðar telur nefnd um eftirlit með lögreglu rétt að skoðað sé af hálfu héraðssaksóknara hvort tilefni sé til að mál [REDACTED] sé rannsakað nánar og aflað verði frekari gagna í málinu eins og læknisvottorðs til að kanna áverka [REDACTED] eftir átök við lögreglu eða eftir atvikum starfsmenn [REDACTED]. Því er það mat nefndarinnar að senda málið til héraðssaksóknara til þóknanlegrar meðferðar með vísan til a. liðar 35. gr. a. lögreglulaga.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Niðurstaða

Kvörtun [REDACTED] frá 27. apríl sl. er send héraðssaksóknara til þóknarlegrar meðferðar.

Reykjavík, 7. október 2022

Skúli Þór Gunnsteinsson

formaður

Kristín Edwald
Kristín Edwald

Þorbjörg L. Jónsdóttir